

Adolf Hoel-saken

Heftig diskusjon mandag mellom professorene

I saken mot Adolf Hoel har byrettsdommer Ingvar Høstad gang på gang påtalt det uheldige i at man ikke holder seg til tiltalebeslutningen. Forhandlingene mandag i byretten artet seg som en polemikk mellom enkelte professorer ved Universitetet, og da professor Harald Schjelderup for annen gang ba om ordet for å imotegå professor Monrad-Krohn — som også har hatt anledning til å forklare seg to ganger — bemerket dommeren spøkefullt: «Aldri hadde jeg trodd at jeg skulle komme til å lede en doktordisputas.»

— Jeg tror ikke Adolf Hoel var ondsinnnet, og jeg ønsker ikke at han skal bli ilagt noen streng straff, sa professor Harald Schjelderup. Men det forandrer ikke en tuddel i min forklaring om at jeg betraktet ham som fiendens representant. Derfor ble jeg meget forferdet da jeg hørte rykter om at atskillige professorer ønsket ham som rektor. Jeg protesterer imidlertid mot den påstand at ønsket om samarbeid med Hoel var karakteristisk for Universitetets holdning.

Schjelderup ville dessuten presisere at aksjonsutvalget ikke var en «tilfeldig, ansvarslos terrorgruppe», slik som enkelte vitner synes å ha gitt uttrykk for. Aksjonsutvalget arbeidet selvstendig, men i intim kontakt med koordinasjonskomiteen.

Professor G. H. Monrad-Krohn var meget misnøyd med at det var skumlet om visse dekaner, og han ville ikke tilbakeholde en bemerkning som han tidligere var kommet med, nemlig at han hadde hatt inntrykk av at «aksjonsutvalget besto av noen viktigere som syntes å mene de hadde forpaktet all nasjonal patriotisme». Vi hadde ingen forståelse av at aksjonsutvalget hadde noe med hjemmefrontens ledelse å gjøre, sa han, og jeg kan ikke unnlate å påtale at dekanene ikke ble holdt bedre orientert.

Da jeg fortsatte professor Monrad-Krohn, en gang under krigen snakket med Paal Berg — jeg visste ikke da, at han var leder av hjemmefronten — ba han meg gå til Hoel og si at han burde trekke seg tilbake, så ville han stå sterkere etter frigjøringen. Jeg gjorde som Berg hadde bedt meg, men Hoel bare svarte at han hadde verdier å ta vare på, og det interesserte ham ikke så meget hvordan det gikk siden. Jeg tror for øvrig Hoel gjorde det i å bli på sin post, ellers ville man bare risikert represalier.

— Min oppfatning var at professor Monrad-Krohn betraktet Universitetets kamp som isolert, sa professor Schjelderup i sitt annet innlegg mandag. I virkeligheten var den et ledd i hele hjemmefrontens kamp. Når Monrad-Krohn ikke til enhver tid ble holdt orientert av oss, så skyldtes det hans negative innstilling til hjemmeledelsen.

Monrad-Krohn har påtalt at jeg har gitt uttrykk for at studentene ikke var aktive nok. Men det lar seg ikke nekte at mange studenter var passive. De var således vanskelige å få med i kampen mot Studentersambandet. Deres egne tilitsmenn har dessuten i Filologen kommet med kritikk mot en stor del av studentene fordi de sviktet i en skjebnetime.